

بنام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان دانشکده پرستاری و مامایی
دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

طرح دوره نظری (course plan) نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

نام درس: اخلاق پرستاری و روابط حرفه‌ای

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه

ساعت کلاس: روزهای دوشنبه ساعت ۱۵ - ۱۳

نیمسال: اول تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۴

شرح درس:

این درس مبانی نظری و مهارت‌های لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبت‌های پرستاری و برقراری ارتباط حرفه‌ای را بر اساس ارزش‌های انسانی فراهم می‌کند. در این درس فراگیران با اصول چهارگانه اخلاق زیستی، نحوه حمایت از حقوق مددجویان/بیماران و خانواده آنها آشنا شده و راه‌های توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می‌گیرند.

در این درس دانشجویان علاوه بر بررسی و آشنایی با ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه‌های مرتبط با فضای اخلاقی را مورد بررسی قرار داده‌موضوعات و مفاهیم اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و همچنین تصمیم‌گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می‌کنند تا از این راه بتوانند اصول اخلاق حرفه‌ای را در موقعیت‌های متفاوت بالینی به کار بندند و صلاحیت‌های اخلاق حرفه‌ای در آنها تقویت شود.

هدف کلی:

کسب دانش و مهارت فراگیران در زمینه کاربرد ملاحظات اخلاقی در مراقبت‌های پرستاری و برقراری روابط حرفه‌ای براساس ارزش‌های انسانی

اهداف جزئی:

در پایان این دوره فراگیران قادر خواهند بود:

حیطه شناختی:

- تعریف اخلاق پرستاری و اهمیت آن را بیان نمایند.
- معنویت و فلسفه اخلاق را شرح دهند.
- سلامت و معنویت را توضیح دهند.
- کرامت انسان و ارزش‌های اخلاقی اسلامی را شرح دهند.
- تاریخ اخلاق پرستاری و روابط انسانی را بیان نمایند.

- اصول اخلاق زیستی (اتونومی، سود رسانی، عدم ضرر و زیان، عدالت) و کاربرد آن‌ها در ارائه مراقبت های پرستاری را بیان نمایند.
- حساسیت اخلاقی در امر آموزش پرستاری بالینی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.
- مدل‌های ارتباطی پزشک - پرستار - بیمار را شرح دهند.
- اصول تصمیم گیری بر اساس مبانی اخلاقی در تقابل با مشکلات حرفه‌ای پرستاری را توضیح دهند.
- مفاهیم اخلاقی در قوانین پرستاری را بیان کنند.
- حقوق اساسی بشر و لزوم احترام به حقوق مددجو / بیمار را شرح دهند.
- مسئولیت‌های قانونی حرفه‌ای پرستاران مبتنی بر موازین اخلاقی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- موضوعات اخلاقی در مراقبت پرستاری از گروه‌های آسیب‌پذیر را بیان کنند.
- کدهای اخلاقی و راهنمای عملکرد حرفه‌ای را توضیح دهند.
- اخلاق حرفه‌ای در نظام سلامت را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (سوء رفتار حرفه‌ای، غفلت و...) را بیان کنند.
- لزوم بکارگیری اصول اخلاقی و رعایت ارزش‌های انسانی و حرفه‌ای در ارائه مراقبت‌های تخصصی به مددجو / بیمار و خانواده‌های آن‌ها را شرح دهند.
- مفاهیم قانونی انواع قصور و نحوه رسیدگی به آن‌ها را توضیح دهند.

حیطه عاطفی:

- ۱) نسبت به موضوعات اخلاقی حساسیت نشان دهند.
- ۲) نسبت به حمایت از حقوق مددجویان متعهد باشند.
- ۳) به تفاوت‌های فردی مددجویان باور داشته باشد.
- ۴) اهمیت مشارکت دادن مددجو در تصمیمات مربوط به خود را درک کنند.

حیطه روان حرکتی:

- ۱- در مباحث مربوط به تصمیم گیری های اخلاقی در مراقبت از مدد جویان مشارکت فعال داشته باشند.
- ۲- اخلاق حرفه ای خود و همکاران خود را مورد نقد قرار دهند.
- ۳- اصول اخلاقی را در مواجهه با موضوعات، رفتارها و چالش‌های اخلاقی در محیط‌های آموزشی و بالینی بکار بندند.
- ۴- کدهای اخلاقی و راهنماهای رفتاری را در عملکرد حرفه‌ای پرستاری رعایت کنند.
- ۵- مهارت و شایستگی به کار بستن اصول اخلاق حرفه‌ای در موقعیت‌های بالینی (نظیر کسب رضایت آگاهانه، نحوه انتقال خبر بد، حمایت از حقوق بیمار، گزارش کار خطا و ...) را کسب نماید.
- ۶- گزارش نقادانه از چالش‌های اخلاقی و روابط حرفه‌ای در محیط بالینی واقعی (بالین) و ارائه راهکارهای مبتنی بر اصول و کدهای اخلاقی (کتبی و شفاهی) ارائه نماید.
- ۷- به بررسی موضوعات ، مشکلات و چالش‌های اخلاقی در ارائه خدمات سلامت از طریق برگزاری راند اخلاقی و بازدید در محیط بالینی بپردازد.

۸- در مواجهه با معضلات اخلاقی (محیط آموزشی واقعی یا شبیه‌سازی شده) مهارت تصمیم‌گیری اخلاقی را کسب نماید.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۱۷ ساعت)

- تعریف اخلاق پرستاری و اهمیت آن
- معنویت و فلسفه اخلاق
- سلامت و معنویت
- کرامت انسان و ارزش‌های اخلاقی اسلامی
- تاریخ اخلاق پرستاری و روابط انسانی
- اصول اخلاق زیستی (اتونومی، سود رسانی، عدم ضرر و زیان، عدالت)
- حساسیت اخلاقی در امر آموزش پرستاری بالینی
- مدل‌های ارتباطی پزشک - پرستار - بیمار
- اصول تصمیم‌گیری بر اساس مبانی اخلاقی در تقابل با مشکلات حرفه‌ای پرستاری
- مفاهیم اخلاقی در قوانین پرستاری
- شناخت حقوق اساسی بشر و احترام به حقوق مددجو / بیمار
- مسئولیت‌های قانونی حرفه‌ای پرستاران مبتنی بر موازین اخلاقی
- موضوعات اخلاقی در مراقبت پرستاری از گروه‌های آسیب‌پذیر
- کدهای اخلاقی و راهنمای عملکرد حرفه‌ای
- اخلاق حرفه‌ای در نظام سلامت
- معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (سوء رفتار حرفه‌ای، غفلت و...)
- بکارگیری اصول اخلاقی و رعایت ارزش‌های انسانی و حرفه‌ای در ارائه مراقبت‌های تخصصی به مددجو / بیماران و خانواده‌های آنها
- مفاهیم قانونی انواع قصور و نحوه رسیدگی به آنها

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش و سایر روش‌های شبیه‌سازی

وسایل کمک آموزشی:

وایت بورد، ویدیو پروژکتور و پاور پوینت از جمله وسایل کمک آموزشی مورد استفاده در دروس فوق الذکر خواهد بود.

وظایف فراگیران:

از فراگیران انتظار می‌رود:

- ۱- زیر بنای علمی مناسب جهت فراگیری مطالب مورد تدریس را کسب نماید.
- ۲- با بهره‌گیری از بحث‌های مطرح شده، معلومات خود را از طریق مطالعات کتابخانه‌ای گسترش دهند.
- ۳- به‌طور مرتب، منظم و بدون غیبت در کلاس‌های درس حضور یافته و در بحث‌های علمی شرکت موثر داشته باشند.

۴- در تهیه تکالیف خود منابع جدید علمی و یافته های پژوهشی را مورد استفاده قرار داده و استناد صحیح به این منابع داشته باشند.

۵- تکالیف خود را در زمان های تعیین شده انجام و ارائه دهد.

۶- با آمادگی کامل در جلسات آزمون نظری میان ترم و پایان ترم شرکت کنند.

تکالیف درس و نحوه ارزشیابی فراگیر از واحد نظری

۱۰٪	(۱) حضور منظم و به موقع در کلاس
۲۰٪	(۲) شرکت فعال در بحث کلاسی
۷۰٪	(۳) آزمون نهایی

منابع درس: (آخرین چاپ)

۱. مطالب ارائه شده توسط اساتید مربوطه.

2. Tonja M Hartjes (2018) AACN Core Curriculum for High Acuity, Progressive and Critical care Nursing, 7 th Ed. Elseveir, St Louis.
3. Linda N Urden, Kathleen M Stacy, Mary E Lough (2018). Critical Care Nursing, Diagnosis and management. 8 th Ed. Elseveir.

منابع جهت مطالعات بیشتر: (آخرین چاپ)

- 1- B. Rich K. Nursing Ethics Across the curriculum and into Practice. Boston: Jones and Bartlett Publishers. (Last edition).
- 2- Davis A.J. Tschudin, Rave L.D. Essentials of teaching and learning in nursing ethics: Perspectives and Methods. Churchill Livingstone Elsevier. 2006
- 3- Thompson I.E. Melia K. M Boyed Kenneth M. Horsburgh Nursing ethics, Edinburgh: Churchill Livingstone. (last edition).
- 4- Sachedina. A., Islamic biomedical ethics. Principles and Application, Oxford University Press. (last edition).